

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Mgr. Davida Hipšra a soudců JUDr. Tomáše Foltase a Mgr. Lenky Krupičkové v právní věci žalobce: **Z. M.**, zastoupen Mgr. Jindřichem Lechovským, advokátem se sídlem Šlejnická 1547/13, Praha 6, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 25. 4. 2019, č. j. 32 Az 42/2017 - 61,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Ustanovenému zástupci žalobce advokátovi Mgr. Jindřichu Lechovskému **se přiznává** odměna za zastupování v řízení o kasační stížnosti ve výši 4 114 Kč, která mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 30 dnů od právní moci tohoto usnesení.

Odůvodnění:

I.

[1] Rozhodnutím ze dne 12. 4. 2017, č. j. OAM-1059/ZA-ZA11-ZA08-2016, žalovaný rozhodl, že se žalobci neuděluje mezinárodní ochrana podle § 12 až 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále „zákon o azylu“).

II.

[2] Žalobce podal proti rozhodnutí žalovaného žalobu ke Krajskému soudu v Hradci Králové, který ji zamítl rozsudkem ze dne 25. 4. 2019, č. j. 32 Az 42/2017 - 61. Rozsudek krajského soudu, stejně jako zde uváděná judikatura Nejvyššího správního soudu, je k dispozici na www.nssoud.cz a soud na něj na tomto místě pro stručnost odkazuje.

III.

[3] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) podal proti rozsudku krajského soudu kasační stížnost z důvodu uvedeného v § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s.

[4] Stěžovatel namítal, že žalovaný účelově zkreslil skutkový stav, který vyšel v řízení najevo, přičemž si neobstaral dostatek podkladů k objektivnímu posouzení jeho zdravotního stavu. Následně žalovaný i krajský soud zcela nesprávně vyhodnotili závažnost jeho zdravotního stavu a s tím související otázku možnosti udělení humanitárního azylu. Stěžovatel poukázal na to, že trpí velmi vážným onemocněním ledvin, které zásadně snižuje kvalitu jeho života. V případě, že se bude muset vrátit do své vlasti a přeruší léčbu, kterou v České republice podstupuje, je velmi pravděpodobné, že dojde k zásadnímu zhoršení jeho zdravotního stavu a k možnému ohrožení na životě. V této souvislosti poukázal na finanční dostupnost účinných léků a kvalitu lékařské péče v Gruzii, která je nesrovnatelná se standardy v České republice.

IV.

[5] Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[6] Jednou z podmínek věcného přezkumu kasační stížnosti ve věci mezinárodní ochrany je její přijatelnost. Kasační stížnost je podle § 104a odst. 1 s. ř. s. přijatelná, pokud svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Výkladem institutu přijatelnosti se Nejvyšší správní soud zabýval například v usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, publ. pod č. 933/2006 Sb. NSS, na které pro stručnost odkazuje.

[7] Nejvyšší správní soud neshledal v posuzované věci přesah vlastních zájmů stěžovatele ani zásadní pochybení krajského soudu, které by mohlo mít dopad do jeho hmotněprávního postavení. Ustálená a vnitřně jednotná judikatura Nejvyššího správního soudu totiž poskytuje dostatečnou odpověď na uplatněné kasační námítky a stěžovatel ve své argumentaci nevyložil žádné důvody, které by svědčily pro odklon.

[8] Stěžovatel namítal, že mu měl být udělen humanitární azyl s ohledem na jeho zdravotní potíže. Institutem humanitárního azylu se zabýval Nejvyšší správní soud v řadě svých rozhodnutí (např. rozsudky ze dne 11. 3. 2004, č. j. 2 Azs 8/2004 - 55, ze dne 15. 10. 2003, č. j. 3 Azs 12/2003 - 38, nebo ze dne 22. 1. 2004, č. j. 5 Azs 47/2003 - 48). Z této judikatury vyplývá, že je na uvážení správního orgánu, zda humanitární azyl udělí, či nikoliv; míra volnosti uvážení správního orgánu je limitována pouze zákazem libovůle.

[9] V daném případě se žalovaný zabýval rodinnou, sociální a ekonomickou situací stěžovatele a přihlédl i k jeho věku a zdravotnímu stavu. Podle názoru žalovaného je stěžovatel dospělou, svéprávnou osobou, schopnou se o sebe postarat. Je svobodný a bezdětný. Žalovaný dále uvedl, že stěžovatel trpí aterosklerózou ledvin a od září 2008 je odkázán na dialýzu, na kterou v současné době dochází třikrát týdně. Ve vlasti byl zdravotně pojištěn státem, byla mu přiznána invalidita prvního stupně a invalidní důchod. Za dialýzu ve vlasti neplatil, za léky však ano. Gruzii opustil z toho důvodu, že si myslel,

pokračování

že nedostává kvalitní lékařskou péči. Toto zjištění učinil po srovnání účinků léků, které dostává jeho známý žijící v Belgii s podobnou diagnózou. Kromě toho měl stěžovatel ve vlasti ekonomické obtíže související s jeho chorobou. Žalovaný dále konstatoval, že „Jmenovaný opustil Gruzii až po osmi letech od doby, kdy nastala potřeba pravidelné dialýzy. Nejedná se tedy o situaci, kdy by jmenovaný náhle onemocněl a zjistil, že potřebnou léčbu nemá ve vlasti dostupnou nebo o situaci, kdy by jmenovaný náhle nemohl z nějakého objektivního důvodu v Gruzii léčit. Vzhledem k době, kterou jmenovaný v Gruzii dialýzu podstupoval, se také nedá říci, že by kvalita dialýzy prováděné v Gruzii byla natolik nízká, aby to bezprostředně ohrožovalo jeho život. Z informace BDA 8583 ze dne 3. 9. 2016 vyplývá, že v Gruzii je dostupná nezbytná lékařská péče pro osoby, které mají obdobné potíže jako žadatel. Co se týče nezbytných léků, žadatel v průběhu řízení neuvedl, že by potřebné léky nebyly dostupné. Starší zpráva IBZ z 27. 6. 2014 uvádí, že v Gruzii existují specializovaná dialyzační střediska. Největší je Oddělení nefrologie a dialýzy, které sídlí v Národním urologickém středisku v Tbilisi. V Gruzii rovněž existuje státní program, který se zabývá dialýzou, čímž je zajišťováno, že je lidem tato procedura poskytována. Program zajišťuje hemodialýzu, peritoneální dialýzu, nákup a distribuci materiálů a léků pro poskytování hemodialýzy a peritoneální dialýzy, transplantaci ledvin a imunosupresivní léky pro příjemce transplantovaného orgánu. Z výpovědi jmenovaného, jím doložených zdravotních zpráv a z vyjádření ke zdravotnímu stavu, které si správní orgán vyžádal u Zdravotnického zařízení Ministerstva vnitra, nevyplynulo, že by se jmenovaný kdykoliv v průběhu svého pobytu v ČR nacházel v bezprostředním ohrožení života. Z vyjádření ke zdravotnímu stavu jmenovaného naopak vyplynulo, že tento byl za podmínky správně nastavených režimových opatření schopen transportu do vlasti. O tom, že je žadatel schopen cestovat, svědčí rovněž skutečnost, že byl schopen vycestovat z Gruzie do Nizozemska a že poté byl z Nizozemska transferován do ČR. Ač si je správní orgán vědom, že je onemocnění žadatele poměrně vážné, je správní orgán rovněž přesvědčen, že jmenovaný může ve své vlasti i nadále podstupovat nezbytnou léčbu, jako po uplynulých osm let. V případě jmenovaného se navíc nejedná o natolik výjimečné onemocnění. Dle informace IBZ ze dne 27. 6. 2014 využívalo v roce 2013 gruzínský dialyzační program více než 1600 osob. Skutečnost, že má Gruzie odlišná pravidla pro transplantaci ledvin než ČR, není dle názoru správního orgánu ve vztahu k udělení humanitárního azylu relevantní, neboť jmenovaný má stále možnost využívat státem hrazený dialyzační program jako doposud. Nadto nelze s jistotou říct, že by se pro žadatele našel vhodný dárce ledviny v ČR a tento by byl tedy i nadále odkázán na dialýzu. Za důvod k udělení humanitárního azylu nelze také považovat skutečnost, že je léčba jmenovaného v jeho vlasti finančně náročnější, než by byla v ČR. V tomto ohledu správní orgán opět připomíná, že jmenovaný opustil svou vlast až po osmi letech, finanční náročnost léčby tedy musela být únosná.“ Na základě uvedených skutečností žalovaný dospěl k závěru, že u stěžovatele nejde o případ hodný zvláštního zřetele. Za této situace tedy žalovaný nevybočil z mezí správního uvážení, pokud stěžovateli humanitární azyl neudělil. Situaci ohledně zdravotní péče v Gruzii se navíc v nedávné době zabýval i Nejvyšší správní soud, a to v usnesení ze dne 7. 11. 2019, č. j. 10 Azs 89/2019 – 62, ve kterém uvedl, že „Ze zpráv o zemi původu (zejména ze zprávy Mezinárodní organizace pro migraci: Údaje o zemi Gruzie 2017 a informace Švýcarského Státního sekretariátu pro migraci: Zaměřeno na Gruzii – Reforma zdravotnictví: Státní zdravotnické programy a zdravotní pojištění) vyplývá, že v Gruzii stát prostřednictvím veřejného zdravotního pojištění zajišťuje zdravotní péči a tato péče je dostupná všem občanům. V Gruzii je také možné provádět téměř všechny druhy zdravotních zákroků, za poslední roky se úroveň zdravotnictví zlepšila a zdravotní péče je dostupná v únosné čekací době.“. Přestože žalovaný i krajský soud nezpochybnili závažnost

onemocnění stěžovatele, pro posouzení udělení humanitárního azylu v projednávané věci byla podstatná především skutečnost, že ze zpráv o zemi původu je zřejmé, že v Gruzii je lékařská péče dostupná v přijatelné kvalitě, přičemž stěžovatel netvrdil žádné onemocnění, pro které by bylo třeba speciální péče, která v Gruzii není poskytována. Jestliže zdravotní péče nedosahuje takové úrovně jako např. v České republice, není to důvodem pro udělení mezinárodní ochrany (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 7. 2007, č. j. 2 Azs 30/2007 - 69). V této souvislosti lze rovněž poukázat i na to, že finanční spoluúčast pacienta ve formě doplatku za užívané léky je zcela běžná i v České republice.

[10] Závěrem Nejvyšší správní soud dodává, že nikterak nezlehčuje pozici stěžovatele a chápe jeho obtížnou situaci. Prostřednictvím azylového řízení však nelze žádat o legalizaci pobytu v České republice, neboť pro takový účel obsahuje právní řád České republiky jiné nástroje, konkrétně instituty podle zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 11. 2004, č. j. 7 Azs 117/2004 - 57). Stěžovatel si nemůže zvolit využití institutů zákona o azylu namísto institutů zákona o pobytu cizinců, neboť mezinárodní ochrana je specifický institut sloužící jako štít lidem, kteří byli ve své vlasti pronásledováni či ohroženi vážnou újmou, nikoli univerzálním nástrojem pro legalizaci pobytu. Právě instituty právní úpravy pobytu cizinců na území České republiky jsou určeny pro případy tohoto druhu, když stěžovatel ve správním řízení sám uvedl, že usiluje o legální pobyt v České republice. Pokud má stěžovatel zájem setrvat v České republice a žít zde, je třeba, aby o to usiloval prostřednictvím institutů zákona o pobytu cizinců.

[11] S poukazem na shora uvedené důvody Nejvyšší správní soud odmítl kasační stížnost jako nepřijatelnou podle § 104a s. ř. s.

[12] Výrok o nákladech řízení o kasační stížnosti se opírá o § 60 odst. 3 větu první s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s., podle nichž žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, byla-li kasační stížnost odmítnuta.

[13] Ustanovenému zástupci stěžovatele Nejvyšší správní soud přiznal odměnu za jeden úkon právní služby - podání kasační stížnosti [§ 11 odst. 1 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů] v celkové výši 3 100 Kč [§ 9 odst. 4 písm. d) a § 7 bod 5. advokátního tarifu], k čemuž náleží náhrada hotových výdajů ve výši 300 Kč (§ 13 odst. 4 advokátního tarifu). Vzhledem k tomu, že advokát je plátcem daně z přidané hodnoty, odměna je dále zvýšena o částku odpovídající této dani, kterou je tato osoba povinna z odměny za zastupování a z náhrad hotových výdajů odvést podle zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů. Částka daně, vypočtená podle citovaného zákona, činí 714 Kč. Celkem tedy odměna ustanoveného advokáta činí částku ve výši 4 114 Kč. Tato částka mu bude vyplacena do 30 dnů od právní moci tohoto usnesení z účtu Nejvyššího správního soudu.

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné.

pokračování

V Brně dne 7. května 2020

Mgr. David Hipšr
předseda senátu